

Szerkesztőség: Kádórhivatal
és nyomda: Bal. Reg. Ferdinánd (József Kherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőny cím:
Közöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdonosa.
Kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évről-
1931. évről 540. negyed-
évre 270. havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több :: Egyes szám 5 Lej.
Nasáron 6 Lej :: (Bucurestiben 50 bani felár.)
Füldetési tarifa szerint ::

XLVII. évfolyam, 64. szám

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

* Péntek, 1932. március 18

Revolveres bankrablási kísérlet Budapesten

A KAMARA MEGSZAVAZTA a konverziós törvény első részletét

Allandó módosításokat eszközölnék a törvényjavaslaton — Duca és Argetoianu szóharca — A liberális párt lojális az uralkodóval szemben — Módosítják a levelezőlap-monopol-törvényt

A pártok veszélyesnek tartják az új választójogi javaslatot

Bucurestiből jelentik: A képviselőház mai ülésén a konvenció javaslat tárgyalását folytatták. A vita első szónoka Ormulu, volt liberális bankkormányzó volt, aki pártja nevében a liberálisok ismert deklarációját olvasta fel. Ebben a párt azt hangoztatja, hogy a törvény ellenkezik az alkotmány szellemével, mert az utóbbi az állam minden polgára számára egyenlő elbánást követel, a javaslat pedig nem ezt valósítja meg.

Chelmegianu kéri, hogy a javaslat szerint kedvezményezettek első kategóriájába a tíz hektár — 20 holdnyi — földbirtokkal rendelkező mezőgazdákat vegyék fel.

Duca és Argetoianu összecsapása

Argetoianu pénzügyminiszter kijelenti, hogy minden javaslatot szívesen fogad és azok közül az életrevalókat megfontolás tárgyává is teszi. Konstatalja azonban, hogy míg a liberálisok természetlen deklaráció felolvasására szorítkoznak, anélkül, hogy abban bármi konkrétumot mondanának, a nemzeti-parasztpárt legalább dolgozik, konkrét javaslatokkal igyekszik a jót jobba tenni. Chelmegianu javaslatát nem tartja elfogadhatónak, mert véleménye szerint, a husz holdon felüli gazdák nincsenek olyan szorult helyzetben, mint a törpebirtokosok. Calinescu és Radianu államtitkár felszólalása után, parázs szóváltás kerekedik előbb Duca és Argetoianu, majd a liberális vezér és Mihailache között. Duca szemére veti Argetoianunak, aki a liberálisok magatartását kritizálta, hogy maga sem tudja, mit akar a konverziós javaslattal, amelyet háromszor, vagy négyszer átalakított.

Argetoianu: A liberálisok eljátszották azt a jogukat, hogy leckét adjanak másnak a következetességéből.

Duca tiltakozik az ellen, hogy a június 8-iki eseményekből minduntalan politikai tökéletet kovácsoljanak a liberális párt ellen. Mi jobb belátásunk ellenére, kényszerhelyzetben határoztunk akkor, de attól kezdve, hogy az uralkodó elfoglalta trónját, lojálisak vagyunk.

— Elfelejtük a többi pártok, hogy valamennyien hozzájárultak annak idején a június 8-iki aktushoz. Különösen nem lehet szava ebben a kérdésben a nemzeti-parasztpártnak, amely a lojalizmust másképp értelmezi a regátban és másképp a Kárpátokon túl.

Mihailache: Akár mi lett belőlem, az elveim nem változtak, ma is ugyanazokat hirdetem, amelyeket azelőtt hirdettem.

Duca: Szép a következetesség, de szebb a szerénység. A nemzeti-parasztpártnak le kell már szállnia arról a magas lóról, hogy ő az egyetlen üdvözítő párt.

A Ház ezután megszakította a javaslat tárgyalását és áttért a levelezőlap-monopoliumra vonatkozó törvény módosításának,

valamint a Litvániával kötött kereskedelmi szerződésnek tárgyalására. Ezek elfogadása után folytatták a konverziós javaslat tárgyalását és azt a 12-ik szakaszig első felolvasásban megszavazták.

A választójog reformjával kapcsolatosan nagy izgalom uralkodik a politikai életben. Azok a pártok, amelyek eleinte a javaslat mellett foglaltak állást, egyszeriben nem tudnak dönteni, hogy magukévá tegyék-e a javaslatot, amelyet máról-holnapra magukra nézve is veszélyesnek találtak. Az Adeverul szerint, a nemzeti-parasztpárt maga is viharok színhelye a javaslat miatt. A pártok természetesen nem mulasztják el az alkalmat, hogy lapjaikban rámutassanak a nagypártok önző állásfoglalására.

A liberális párt kitart a régi választójogi törvény mellett

A liberális párt, az Epoca szerint, szintén nem tud megegyezni a Mirto-féle javaslat ügyében. Igen erős frakció alakult a pártban, különösen Bratianu lonel volt hívei, akik azt hangoztatják, hogy nem lehet a párt által annak idején kidolgozott választójogi törvényt dezavualni azzal, hogy a Mirto-javaslat mellé álljanak, akkor, amikor ez a javaslat a régi törvény alapvető intézkedését, a prémiumos rendszert dönti meg.

„Németország középeurópai gazdasági hegemoniájának letörését jelenti a konföderáció“

A világsajtót élénken foglalkoztatja Tardieu terve — A terv elgáncsolásáért Németország nagy felelősséget vesz magára — Francia-angol megegyezés jött létre a kérdésben

Párisból jelentik: A világsajtót egyre élénkebben foglalkoztatja Tardieu francia miniszterelnök Duna-konföderációs terve. A Matin legutóbbi száma feltűnést keltő cikket közöl, amelyben a cikkíró azt hangsúlyozza, hogy a francia miniszterelnök terve igazán nem töltheti el aggodalommal az egyes nagyhatalmak közvéleményét, amennyiben végső eredményeikben a saintgermaini és a trianoni békek eredményeinek állandósítását támasztja csak alá a megvalósulása. Hangsúlyozza továbbá azt is, hogy amennyiben Németország nem szünetel meg akadályokat gördíteni a Tardieu-terv realizálása elé, úgy nagy felelősséget vesz magára a német diplomácia: többek között pedig Ausztria és Magyaror-

szág sorsa miatti nagy felelősségét.

Londoni jelentések ismertetik a mai Morning Post komoly koncepciójú cikkét, amely ugyancsak a Dunamedence gazdasági egységének tervével foglalkozik. A lap szenzációs kelté értesülése szerint, Tardieunek és Simon lord angol külügyminiszternek sikerült közös megegyezést létesítenie. Ha ezt a megegyezést elfogadják a Dunamedence államai is, akkor megvalósul Briand nagy álma, melyért őt eszandón át hiába dolgozott az egész francia külügyi apparátus. Ennek a célnak megvalósulása azonban, minden kétséget kizárólag Németország középeurópai hegemoniájának letörését jelenti.

A Daily Mail szerint, maguk a középeurópai utódállamok nehezítik meg a Tardieu-féle terv teljes kibontakozását. Ha azonban a Genében sikerrel kecsegtető tárgyalások eredményesen zárulnak le, minden kétséget kizáró módon, egy európai államszövetség alapjait fektették le, amelynek kereteit aztán már jóval könnyebben lehet kiterjeszteni az egész világra.

Tardieu francia miniszterelnök Dunakonföderáció tervével párhuzamosan, a francia kormány egy másik nagy horderejű tervet is kidolgoztatott. A terv értelmében, amelyet már a Népszövetség elé terjesztettek, az agrártermelést olyképpen szabályozzák, hogy az egyes mezőgazdasági államok csak annyi és olyan minőségű agrártermelvényt termeljenek, amennyi számukra a számításba jöhető exportpiacokon elhelyezhető. Ilyen módon a francia kormány arra akarja rábírní a mezőgazdasági államokat, hogy szervezzék át terményértékesítésüket a világpiacon, egy-egy terv szerint.

Váratlanul életbeléptette Németország a Romániával kötött preferenciális vámszerződést

Az életbeléptetés összeesik a Tardieu-javaslatra adott kedvezőlen válasszal. A kereskedelmi konverzió március 20-án lép életbe.

Bucurestiből jelentik: A fővárosi sajtó értesülései szerint Németország Romániával és Magyarországgal régebben kötött és parafált preferenciális vámszerződést azonnali hatályllyal életbeléptette.

A hiradás politikai körökben több oknál fogva élénk kommentárokat ad alkalmat. Meglepő különösen az a tény, hogy a szerződések életbeléptetése — ha a fővárosi lapok értesülése megfelel a valóságnak — összeesik Németországnak a Tardieu-féle konföderációs javaslatra adott nem éppen kedvező válaszával.

A Lupta értesülése szerint Schullenburg gróf bucaresti-i német nagykövet a szerdai nap folyamán közölte a román kormánnyal, kormányának azt az elhatározását, hogy a Romániával és Magyarországgal preferenciális alapon kötött kereskedelmi konvenciót március 20-ikén életbelépteti. Eddig bizonyos államok ellenzése folytán a szerződések nem voltak ratifikálhatók, de a német kormány fontosabb érdekeket tartva szem előtt, ezektől a hozzájárulásoktól eltekint és a szerződéseket életbelépteti.

Elkészült a köztisztviselők vagyoneellenőrzéséről szóló törvényjavaslat

Minden feljelentésért annak benyújtója anyagilag is felelős — Névtelen feljelentést nem szabad figyelembe venni — A rosszakaratu feljelentőt három hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják — A megvádolt tisztviselő anyagi kártérítést is kap

A törvény életbeléptetésétől két hónapon belül minden köztisztviselő köteles bejelenteni vagyoni állapotát

Bucurestiből jelentik: Az összes politikai pártok helyeslik annak a törvényjavaslatnak szellemét, amelyet Mirto volt alminiszter nyújtott be a parlamentnek és amely a köztisztviselők vagyoneellenőrzéséről szól. Ma nyilvánosságra került a tervezet pontos szövege, amely érdekes rendelkezéseket tartalmaz. A törvényjavaslat egyben megvédi a köztisztviselőket a rosszindulatu rágalmozástól is, amennyiben csak névvel ellátott feljelentést ismer el, amelyért annak benyújtója anyagilag is felelős.

A javaslat szerint minden köztisztviselő, aki Románia területén lakik és 1914 augusztus 15-től közhivatalt foglalt vagy foglal el, köteles, ha szükség mutatkozik rá, vagyonának eredetét bizonyítani. Az 1914 augusztus 15-ike előtt szerzett vagyonok eredete nem vizsgálható felül. A felülvizsgálatot a táblák és a bucuresti seminitőszék végzi, még pedig hivatalból — ha megfélelő gyanulap van rá — az ügyésznek kívánságára, valamelyik minisztérium kérésére, a köztisztviselők szövetségének kérésére, vagy névvel ellátott feljelentés alapján. Névtelen feljelentést nem szabad figyelembe venni. Ha névvel ellátott feljelentés érkezik be az illetékes királyi táblához, elsősorban a feljelentőt idézik be és hallgatják ki. A vallomásról hivatalos jegyzőkönyvet vesznek fel és ennek alapján megindul az eljárás. Csak a delegált bíró végezhet vizsgálatot és ennek során a bíró ugyanolyan hatáskörrel rendelkezik, mint a vizsgálóbíró, azzal a különbséggel, hogy letartóztatást végzését nem adhat ki.

A gyanúsított köztisztviselőnek a vizsgálat során nyilatkozatot kell átadnia, amelyben felsorolja teljes vagyont, részletesen ismertetve mindegyik vagyondarab eredetét, amelyet aktákkal is igazolni kell. A vizsgálat befejezésétől számított 24 órán belül a bírói jelentésnek az illetékes táblai bizottság elé kell kerülnie. A bizottság szavazattöbbséggel dönt s nem köteles indokolni döntését. A rosszakaratu feljelentőt, akiről kiderül, hogy alaptalanul vádolt meg egy köztisztviselőt, három hónaptól két évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják. Még abban az esetben is, ha kiderül, hogy a feljelentő nem volt rosszhiszemű, s a vizsgálat a feljelentőt tisztázza, a feljelentő anyagi kártérítéssel tartozik az általa feljelentett tisztviselőnek. Ez nem lehet 20.000 lejnél kevesebb.

A tárgyalás zárt, csupán az ítéletet hirdetik ki nyilvánosság előtt. Azokat a tanukat, a kik az első tárgyaláson nyomban meg nem jelennek a bizottság előtt kihallgatás végett, má-

sodszorra már elővezetési parancsal kényszerítik erre. Ha a feljelentett köztisztviselő büntetése derül ki, ugy elsősorban a feljelentő jutalmát adják ki, a többi az államé. Ha büntetőjogi momentumok merülnek fel, ugy az illető köztisztviselő ügyét vagyonának elkobzása után az ügyészhez teszik át. Az elajándékozott vagy szerződésileg átruházott vagyont is a feljelentetthez tartozónak számítják.

Minden köztisztviselő, akinek külföldön ingatlan vagy bármilyen más vagyona van, köteles azt, az eredetét igazoló okmányokkal együtt a törvény életbeléptetésétől számított három hónapon belül az illetékes táblánál bejelenteni. Aki ennek a feltételnek nem felel meg, hat hónaptól három évig terjedő börtönnel büntetik, ezenkívül kártalanításként ugyanolyan értéket kell az államnak befizetnie, mint amennyit eltitkolt. Ugyanígy járnak el azokkal szemben is, akik a vizsgálat során vagyonuk egy részét eltitkolták. Ezeket 15 naptól egy évig terjedő fogházzal büntetik.

A törvény életbeléptetésétől számított két hónapon belül minden köztisztviselő köteles önökének nyilatkozatot benyújtani, amelyben részletesen felsorolja vagyont. Ezt a nyilatkozatot az illető tisztviselő személyi aktáihoz csatolják. A miniszterek a miniszterelnökségen nyújtják be ezt a vallomást. Azokat, akik elmulasztják a vallomás tételét, állásukról lemondottnak tekintik. A törvény végrehajtását külön végrehajtási utasítás állapítja meg.

„Szomorú tünet, amikor az állam polgárai nem mernek az államnak hitelezni“

A nagyipari vállalatok memorandumuma a pénzügyminiszterhez — A hadsereg számára csak akkor szállítanak, ha járandóságukat azonnal megkapják —

Bucurestiből jelentik: Több nagyipari vállalat memorandumot intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben bejelentik, hogy csak abban az esetben szállítanak a hadseregnek, ha azonnal az áru leszállításakor megkapják járandóságukat. Az Adeverul az esetbel kapcsolatosan megjegyzi, hogy szomoruan jellemző tünet, amikor az állam polgárai — valljuk be, jogos félelem miatt — írja a lap, — nem mernek az államnak hitelezni. Érdekes és jellemző, hogy a CFR legutóbbi árlejtésére egyetlen ajánlat sem érkezett be.

A Romániai Gyáriparosok Országos Szövet-

Kártérítési perrel ért véget az első aradi csirkefarm

Választott bíróság dönt a 205.000 lejes kártérítési összegre vonatkozólag

Mindennapi eset ma, amikor ugyszólván mindenkit kilendített a gazdasági káosz a rendes kerékvágásból, ha egy intellektuel hátat fordít régi pályájának és más foglalkozással igyekszik magának egzisztenciát teremteni. Így történt ez három aradi urral is, akiknél azonban a kísérlet nem sikerült és most választott bíróság igyekszik az érdekes vállalkozás komplikált esetében kihámozni az igazságot.

Nemrégiben történt, hogy F. Laios aradi mérnök, S. Elemér volt fakereskedő és P. Albert ismert aradi festőművész közös vállalatot létesítettek, amelynek célja volt modern csirkefarmot létesíteni. A farm létre is jött és a vállalkozók, akik eddig sohasem próbáltak gazdasággal foglalkozni, a Mihály-uccában igyekeztek a modern technika vívmányainak felhasználásával a csirketenyésztés előnyeit kiaknázni. Hamarosan nézeteltérések keletkeztek a társak között, amit azért akartak kiküszöbölni, hogy S.-t kifizették és ketten maradtak a farm urai. Egy szép napon azonban a mérnök is otthagya a vállalkozást és a festőművész egyedül maradt a csirkefarmon. A szimpatikus festőművész azonban továbbadta a farmot 40.000 lejért Perényi Ignácnak, majd F. mérnököt választott bíróság elé állította, azon a címen, hogy nem tartotta be a szerződési feltételeket és nem fizette be a társasüzből reárahámló részt. P. Albert 205.000 lej kártérítést követel a mérnöktől a rosszul sikerült vállalkozásból kifolyólag.

A festőművész Perényi Ignácot delegálta a választott bíróságba, míg ellenfele Hacker Lászlót nevezte meg. Ma ültek össze a választott bírák, akik elnökül dr. Albu Cornél ügyvédet választották meg, majd megállapodtak abban, hogy a tárgyalást március 31-én tartják meg dr. Sporea ügyvéd irodájában. Beavatottak körében nagy érdeklődéssel tekintenek a szokatlan per fejleményei elé.

Per az aradi törvényszéken nyolcszázötvenezer aranykorona és ötvenezer lej miatt

Két külföldi pénzintézet romániai vagyonára biztosítási végrehajtást rendelt el a törvényszék — A bankok a foglalás törlését kérték azzal az indokolással, hogy a felperessel szemben nagyobbösszegű követelésük van

Érdekes keresetet tárgyalt az aradi törvényszék Orezeanu-tanácsa. A keresetet a Donau Hypotheken Bank és a Rotterdamische Bankverein, Rotterdam, adta be és keresetében a Forestiera déznai cég keresete alapján elrendelt zárlat és foglalás feloldását kérte.

A két külföldi pénzintézet keresetében előadta, hogy a déznai Forestierával üzleti összeköttetésben állottak, ebből kifolyólag peres eljárás támadt közöttük, amelynek tisztázására a romániai cég keresetet indított volt üzletfelei ellen. A kereset összegét, 50.000 lejt, valamint a felmerült perköltségeket a törvényszék meg is ítélte a felperes déznai favállalatnak és elrendelte a két külföldi pénzintézet utlévó

értékeire a biztosítási végrehajtást. A törvényszéknek ezt a határozatát támadta most meg keresetében a két bank és beadványukban rámutattak arra, hogy a déznai fatermelő-cég 850.000 aranykoronával tartozik a két banknak és ennek az összegnek behajtására és biztosítására már megtörténtek a szükséges lépések. A pénzintézetek rámutattak arra, hogy az elszámolási viszony könnyebbé tétele céljából hajlandók belemenni abba, hogy a déznai cég által megnyert összeget ebből a követelésből hozzák levonásba. A feltétel az, hogy a törvényszék rendelje el a foglalás és a zárlat feloldását. A törvényszék ebben az ügyben március 23-án hirdet ítéletet.

sége: az UGIR ma közölte körfelvetel a hatóságokkal, hogy a kötelékébe tartozó gyári vállalatok hatósági megrendeléseket ezentul csak ugy fognak elfogadni és teljesíteni, ha az állam azok ellenértékét a szállítás után azonnal és 100 percbentben kifizeti. Hasonló tartalmu értesítést küldött a központi hatóságoknak a Textilgyárak érdekképviselője is.

A cukorkartellből kilépett gyárak lerakatot létesítenek Aradon

Egy lejjel olcsóbban adják a cukrot

A marosvásárhelyi és botfalui cukorgyárak megvakósították azt az elhatározásukat, hogy a cukorkartell kötelékéből kilépnek. Mint Bucurestiből jelentik, a két gyár saját eladású terepet fog létesíteni az ország nagyobb városaiban, így Bucurestiben, Cernovicban, Kisenyben, Galati, Braila, Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Temesvár és Craiova városokban és e lerakatok közvetlenül a fogyasztóknak adnak el detail árakban cukrot. A két gyár kilogrammonként a maximális árnál egy lejjel olcsóbban fogja árusítani a cukrot: a kristályt 29 lej helyett 28 lejért, a kockacukrot pedig 31 lej helyett 30 lejért. A kétszer finomított, ugynevezett angol cukrot, amelynek maximális ára is egy lejjel magasabb, a rendes fogyasztásra használt cukorénál, a gyárak a rossz viszonyokra való tekintettel, nem fogják gyártani.

Véres családi dráma Budapesten

Baky Károly dr. székesfővárosi tisztviselőt agyonlőtte a felesége — A tisztviselő féltékenységi jelenet közben revolvért rántott a feleségére és a menekülő asszony után lőtt — Az asszony a férj által letett revolvért megszerezte és egyetlen lövéssel agyonlőtte az urát

Budapestről jelentik: Megdöbbentő családi tragédia játszódott le ma délután az Attilakörút egyik házában. Baky Károly dr. székesfővárosi tisztviselő, midőn ma délután három órakor hivatalából hazatért, feleségét féltékenységből felelősségre vonta. Baky ugyanis már régebben gyanút táplált feleségével szemben és most **heves féltékenységi jelenetre került** sor a házastársak között. A férj mindenáron vallomásra akarta bírni feleségét és mivel az asszony tagadta, hogy megcsalta volna férjét, **Baky dr. hirtelen revolvért rántott elő** társztalának fiókjából és feleségére irányította a pisztoly csövét, hogy ezzel vallomásra kényszerítse. Az asszony rémülten sikoltozva menekült a szomszédba, férje utána lőtt, azonban a golyó az asszonyt nem találta.

Baky Károly dr. felesége után ment a szomszéd lakásba és erőszakkal hazahurcolta az asszonyt, ahol azután tovább folytatta a féltékenységi jelenetet. Az asszony ekkor, hogy a férj brutális elöl meneküljön, az ablakon át akart kiugrani az uccára, de férje ebben megakadályozta. A féltékeny férj egyre azt követelte, hogy szolgáljon magyarázattal felesége hűtlenségéről. Az asszony ekkor megváltoztatta magatartását és látszólag teljesen nyugodtan, hidegvérrel kezdett bele a magyarázkodásba. Eközben lassan az íróasztal mellé került, amelyre férje a revolvért letette. **Egy hirtelen mozdulattal magához ragadta a revolvért és a másik pillanatban a fegyver eldőlt kezében és Baky dr. holtan esett össze.** Az asszony tettétől megrettenve, kirohant a konyhába és utasítást adott a szobaleánynak, hogy telefonáljon a mentőkért, majd pedig leszállt az uccára, ahol taxiba ült és elmenekült.

Későbbi jelentés szerint Baky Károly dr. felesége valószínűleg lelkiismerete szavára hallgatva, önként jelentkezett a főkapitányságon, ahol azonnal megkezdtek kihallgatását. A férjgyilkos asszony kihallgatása a késő éjjeli órákban még folyik. Baky Károly dr.-né előkelő családból származik és Lukovich ezredes leánya. A megrendítő tragédia várható fejleményének egyik érdekessége az, hogy Baky Károlyné arra való tekintettel, hogy tettét lö-

vegyverrel követte el, minden valószínűség szerint statáriális bíróság elé kerül és így ő lesz a statárium életbelépése óta az első asszony, aki fölött a gyorsított eljárás alapján ítéleznék. Lehet azonban, hogy az ügyészség elfogadja az önvédelem fennforgását és így a gyilkosság ügye rendes bíróság elé kerül. A családi dráma nagy megdöbbenést keltett a magyar fővárosban és széles körökben általános izgalommal tárgyalják.

Baky Károlyné kihallgatását a késő éjjeli órákban folytatták. Mint megállapítást nyert, a fiatalasszony mindössze 20 éves és három hónap előtt ment férjhez. Baky dr. 27 éves volt. Kihallgatása alkalmával Bakyné elmondotta, hogy férje általában a rendőrvoszi vizsgálat valóban a fiatalasszony testén számos sérülést talált, különösen az arcán és hátán. Ez utóbbi abból származott, hogy a férj szerdán délután a nagy hangulatlámpát feleségéhez vágta, mert az két férfitárogatót fogadott. A rendőrség a szoba mennyezetében megtalálta azt a golyót, amely Baky Károly dr. lövéséből származott. A golyó először az ajtófélfát surolta, majd pedig a szoba mennyezetébe fúródott.

A bankszolga lélekjelenléte mentett meg egy budapesti pénzintézetet a kirablástól

Fegyveres rablók hatoltak be egy lipótköruti bank helyiségébe — Revolverrel kényszerítették a tisztviselőket a pénztár átadására — A váratlanul megjelent szolga papírlukasztó gépet vágott az egyik rablóhoz — A rejtélyes sárga autó — Üldözés a taxiuton — Menekülés a villamoson

Budapestről jelentik: Ma újabb revolveres bankrablás merényletét kísérelték meg a magyar fővárosban. A Budapesti Községi Takarékpénztár Rt. Lipótköruti fiókintézetébe hatolt be felhuzott ravasz revolverekkel három fiatalember, akik egy sárga autón érkeztek meg a bankfiók elé. A fiatalemberek fegyvert

A testvérgyilkosság ügyében még nem bizonyos, hogy a statáriális bíróság dönt-e

A gyilkos szerint, tettét önvédelemből követte el

Szegedről jelentik: Fürtön János, a domaszéki testvérgyilkos ügyében, aki mint ismeretes, tegnapelőtt revolverrel hasbalötte, majd pedig doronggal szétverte bátyja koponyáját, ezideig még nem döntött az ügyészség. Mivel a gyilkosság löfegyverrel történt, az ügy statáriális eljárás alá tartozik. A gyilkos ezzel szemben azzal védekezik, hogy tettét önvédelemből követte el, mivel bátyja úgy az ő, mint édesanyja életét veszélyeztette. Fürtönt ma újból kihallgatták és a gyilkos ezúttal is ugyanazt vallotta, mint első kihallgatása alkalmából. Dr. Zabay Ferenc, a szegedi ügyészség elnöke holnap délelőtt dönt afelett, hogy Fürtön ügyében a statáriális vagy pedig a rendes bíróság ítéleznék.

A porosz belügyminiszter bezáratta a nemzeti-szociálisták helyiségeit

Szigorított intézkedések a puccskísérlés miatt — Az osnabrücki helyiségben Hitlerre kompromittáló iratokat találtak

Berlinből jelentik: A hatóságok — amint megírtuk — megállapították, hogy a nemzeti-szociálista szervezetek puccsot készítettek elő vasárnap, amely azonban meghiúsult. Ezt követően Sevening porosz belügyminiszter szigorított intézkedéseket léptetett életbe a nemzeti-szociá-

lista alakulatok ellen. Königsbergben és Majna-Frankfurtban a szervezetek egyesületi helyiségeit lezárták és ugyanígy jártak el az osnabrücki szervezettel szemben is, amelynek helyiségeiben Hitlerre nézve súlyosan kompromittáló okmányokat találtak.

Az aradi vasutigazgatóság tisztviselői évekre visszamenőleg valótlan adatokat vallottak be az adókvetésnél

Szombaton fejeződik be a vizsgálata a CFR-nél — Megindult a nyomozás, ki a felelős a hamis adóvallomásokért — Kimutatás készül, kik és mennyivel károsították meg az államot

Szinte naponta derülnek ki újabb érdekességek a GFR. aradi tisztviselőinek adóeltitkolási ügyében bevezetett vizsgálat kapcsán. Mint az Aradi Közlöny megírta, a pénzügyigazgatóság részéről delegált Pollacsek pénzügyi ellenőr már eddig is megállapította, hogy a hamis adóvallomás ügyében beadott feljelentésnek megfelelő alapja van, amennyiben több tisztviselő a valóságnál lényegesen alacsonyabb fizetést vallott be. Mint értesülünk, megállapítást nyert az a körülmény is, hogy a hamis adóvallomások évekre visszamenőleg történtek, ami az államnak súlyos károkat jelent.

A vizsgálat a kár összegszerű megállapításán kívül azt is igyekszik tisztázni, hogy ki a felelős a hamis adóvallomásokért. Ezeket ugyanis az érdekelt tisztviselőknél kívül a hivatalfőnökök is szignálták, akiknek — a pénzügyigazgatóság véleménye szerint — tudniuk kellett arról, hogy a vallomás hamis. A főnökök viszont arra hivatkoznak, hogy naponta százzszámra irnak alá aktákat és nem vizsgálhatják mindegyiket felül. Előreláthatólag szombaton délután fejeződik be a vizsgálat munkája és akkor nyilvánosságra kerül az is, kik és mennyi kárt okoztak az államnak.

szegtek a pénztárhelyiségben tartózkodó tisztviselők mellé, majd sakkban tartva őket, hozzáláttak a pénztár kifosztásához. Ebben a pillanatban lépett be a hátsó kijáraton az intézet Kovács nevű altisztje, aki egy pillanat alatt átlátva a helyzetet, nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a kezéjébe eső súlyos papírlukasztó-gépet hirtelen hozzávágta a pénztárablakba hajló banditához. A váratlan beavatkozás megzavarta a rablókat, akik anélkül, hogy bárkire is rálöttek volna, elmenekültek dolguk-végezetlen.

A bankrablók sárga autójukon éppen a Deák-teret robtak keresztül, amidőn szembe találkoztak egy taxival, amelyben Wellisch Tibor műépítész ült, aki autón sietett a rendőrségre, hogy bejelentse sárga autójának titokzatos eltűnését. A műépítész megismerte kocsiját, amelyet a taxival üldözni kezdett. Ezt észrevették a bankrablók is, akik hirtelen leugráva a robogó autóról, egy arra haladó 5-ös villamos-kocsira ugrottak fel. Ezzel a villamossal sikerült is eltűnniük. A rendőrség nagy apparátussal látott hozzá a nyomozáshoz. Egyetlen kézenfekvő nyom egy tizenkétmilliméteres forgópisztoly, amelyet az egyik rabló a bankhelyiségben hajított el magától, ebben azonban egyetlen egy golyó sem volt. A bank tisztviselőinek vallomásaiból a rendőrség arra következtet, hogy a rablók külvárosi jászlegények voltak.

A CFR. panama vádlottjait újból letartóztatta az ügyészség

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi Tábla vádtaácsa letartóztatta a nagyarányú vasuti csalás ügyében a letartóztatott vádlottak szabadlábrahelyezési kérését. A vádtaács megállapította, hogy a törvényszék letartóztatási végzése mindegyik letartóztatás esetében szabályszerűtlen, ezért azt megsemmisítette. A vádlottak szabadlábra helyezésére azonban nem került sor mert az ügyészség új letartóztatást rendelt el.

Az aradi árvizveszedelem

Emlékezés az 1877-iki katasztrófára, amely rombadöntötte a várost.

A városi és megyei hatóságok a közel-múltban megvették a legsürgősebb intézkedéseket az Aradot fenyegető árvizveszedelem elhárítására. Ezek a legmesszebbmenő óvintézkedések idézték elő a múlt szines ködéből a gyászos emlékü 1877-iki nagy árvizet, amely magával sodorta jóidőre Aradváros nyugalmát, biztonságát. Akárcsak most, akkor is csinos hóbuccák borították a város utcáit, terreit, de különösen magasán emelkedett a hó Aradmegyében, a marosmenti helyeken. Az erdélyi hegyekből hatalmas hótömegek indultak zajlásnak, amint beállott az olvadás és a Maros szelid hullámainak hátán súlyos hórakomány hömpölygött Arad felé. Ezek a hótömbök féktelen rohanásukban nem ismertek határt, nem volt korlát, amely megállíthatta volna útjukban. Mindent magával ragadott az ár és vitt a pusztulás felé.

Az árviz pusztításai

Aradváros lakosságát nem találta készületlenül a vészir. Salacz Gyula polgármester értekezletre hívta össze a városi tanács tagjait: Urbányi főkapitányt, Institoris Kálmán főjegyzőt, Dratsy, Parecz, Csiky tanácsosokat, akik éjjel-nappal permanenciában voltak és gondoskodtak az előzetes védelmi intézkedésekről. A hegyekből érkezett riasztó hírekkel kapcsolatban a polgármester összehívta az állandó vészbizottságot, amely a következő tagokból alakult: Atzél Péter főispán elnöke alatt: Andrányi Károly, Bettelheim Vilmos, Dományi József, Fényes Károly, Hász Sándor, Náray Imre, Pollák Ignác, Keppich Zsigmond, Varjassy József, Laczay József.

Ez a vészbizottság valóban értékes munkát végzett. Elrendelte a közmunkák alkalmazását és közbenjárt, hogy 500 közös hadseregbeli és 300 honvéd katona résztvehessen a gátépítési munkálatokban. Szinte szemlátomást építtek ki az erős védőtöltések. Aradváros valamennyi mérnöke kivette részét a gátépítési munkálatokból. Az ifjúságot mentőcsapatok alakítására hívták fel és ebből a célból szakszerűen ki is képezték őket.

Május 20-ára virradó éjszaka megkondultak a harangok. Vészt hirdető, félrevert kongásuk riadtan szállt végig a városon. Majd hirtelen megszűntek a várkastán felállított ágyúk, belehőmbölték az alvó város csendjébe vészkiáltásukat: „Jön az ár!” A megáradt Maros olyan vadul száguldott medrében, mint-ha mindent elnyelni, magával sodorni akart volna. Néhány perc alatt két méterrel magasabbra szökött fel a vízállás. A védelmi munkák emberfeletti erővel folytak a védőtöltés egész frontján, de a felbőszült folyó erejével szemben minden erőfeszítés hasztalan volt. A víz percek alatt valószínűtlen magasságot ért el, a várba vezető fahíd és a védőtöltés szintjéig emelkedett, majd fülsiketítő robajjal csapott át a védőtöltésen és feltartózatlanul hömpölygött tovább. Először a Maros- és Faucákát lepte el, majd a főúton keresztülrohanva, a Karolina-, Kórház- és az Orczy-utcákba tört be. Most már nem volt megállás, a Maros vadul vágatott végig a Városligeten és előtört a vasuti indóház környékét. Ekkor már két-három helyen törte keresztül a vizár a védőtöltést. Zuhogó dűbörgéssel hömpölygött keresztül a városon. A radnai-út helyén vizitükör hullámvált, míg a családi-erdő felől rohán az ár Pernyáza és Sága külvárosokat öntötte el. A lakosság eszeveszetten menekült mindenfelé, pánik tört ki annak dacára, hogy tulajdonképpen mindenki elő volt készítve az árvizre.

A mentőcsapat tagjai

Aradváros fiatalságából alakult száz tagot számláló képzett mentőcsapat az első riadóra készenlétben állott. Vezetők voltak: Schwob Aurel, Dániel Dezső, Edelspacher Antal, Paradieser Lajos, Reicher Károly, Zikó János, Kádás Kálmán, Keresztes Gyula, Arkay Kálmán, Kell Lipót. Ötven csónakkal és dereglyével küzdöttek a lakosság megmentéséért.

„A lelki ujjaszületés munkáját csak a tisztességes, nemesszándéku emberek valósíthatják meg“

Dr. SERÉDY JUSTINIAN magyar hercegprímás feltűnést keltő beszéde a Szent István Társulat közgyűlésén — A hercegprímás szerint a politikai pártok nevén különböző érdekszövetségek alakultak

Budapestről jelentik: A Szent István Társulat, a magyar katolikusságnak ez a nagymúltú kulturintézménye, ma tartotta 77. rendes évi közgyűlését, amelyen Serédy Justinian dr. magyar hercegprímás mély hatást keltő beszédet mondott.

— A materialista világszemlélet hívei — mondotta a magyar hercegprímás — nagyra vannak korunk technikai eredményeivel, pedig a lelkiekben mérhetetlen romlás tapasztalható. A katasztrófális helyzetnek oka a kölcsönös bizalmi válság, a bizalom hiánya, amelyet a tisztességérzet megfogyatkozása eredményezett. Ehhez járult még az egyéni önzés uralomrajutása is. A politikai pártok nevén különböző érdekszövetségek alakultak, — mondotta a magyar hercegprímás, — amelyek tisztességtelen tendenciával harácsolnak a közélet különböző területein, amelyben egymás után pattantak ki a panamak és lelkiismeretlen visszaélések. Legsúlyosabb a helyzet azonban a nemzetközi viszonylatokban, mert az a mentalitás állandósult, amelyben az egyes országok csak a saját és legfeljebb a szövetségeseik érdekeivel foglalkoznak. Ez a mentalitás biztos pusztulás felé sodorja a világot! — jelentette ki a magyar hercegprímás. — Sajnos, — fejezte be feltűnést keltő megnyilatkozását, — sehol sem látni azokat a nagyrahívott embereket, akik megoldás reményével tölthetnék el a csüggeteg világot. Egyszer

Valóban hősiességet és önfeláldozó bátorságot tanúsítottak valamennyien.

Nekivágtak a feldühödött vízióriának és éjjel-nappal, pihenés nélkül küzdöttek, birkóztak és hadakoztak az árvízzel. A düledező ház romjai alól, a háztetőkről, ablakokból húzták ki azokat a szerencsétlen embereket, akik nem tudtak még idejében elmenekülni lakásaikból. Ennek a hősiességet munkának meg is volt az eredménye: az aradi árviz nem követelt egyetlen emberáldozatot sem.

Akció a nyomor enyhítésére

Öt napon át tartott az árvizveszedelem Aradon, öt nap és öt éjjel élte át a város lakossága a rémület és pánik forgatagát. Öt nap mulva bekövetkezett azután az apadás és amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is távozott az ár, a pusztulás szomorú képét hagyva maga után. Az előtört területen düledező, rombadólt épületmaradványok, nyúlós fekete iszap pal borított butordarabok és mindenféle házi berendezések. A nyomor fenyegető kísértete támadt fel a romhalmazok közül és kiterjesztette karjait a város fölé. Egy jelszó hangzott fel városzerte: a nyomort enyhíteni kell! Aradváros vezető férfiai összefogtak és bizottságot alakítottak, amely mindenütt ott volt, ahol segíteni, újja építeni, teremteni kellett. A bizottság tagjai Atzél Péter, Kristófy János, Neuman Ede, Nachtnébel Ödön, Vásárhegyi Béla, Boros Béni, Metianu János, Primer Samu, Waldek Gyula, Grünwald Ferenc, Péterfy Antal, Salacz Gyula, Mittelmann Ferenc, Laczay József, Darányi János voltak. Ez a bizottság kiáltványt bocsájtott ki és ennek meg is volt a hatása. Mindenki adott, a legszegényebbtől a legmódosabbig, összegyűltek a garasok és forintok. Az első adakozók között volt Ferenc József osztrák-magyar császár és király, utána a kormány, majd az ország összes városi és megyei törvényhatóságai. Csakhamar ezek és ezek gyűltek össze a kicsik és nagyok adományából és így lassan-lassan eltűntek a pusztulás nyomai, a romokból új város épült és ismét a jólét külszíne, békés álarca takarta el a nyomor kísértetét.

Csiky Károly.

azonban csak el kell kezdeni a lelki ujjaszületés nagy munkáját, de ezt csak a tisztességes, nemes szándéku emberek valósíthatják meg.

Budapesti tudósítónk értesülése szerint, a budapesti egységes párt ma este értekezletet tart, amelyen szóvá fogják tenni Serédy Justinian hercegprímás megnyilatkozását.

FILM KÖZLÖNY

Dirigible

— A levegő hősei —

(Sajtóbemutató a Select-mozgóban.)

A vakítóan fehér havon, a Déli Sark beláthatatlan s határnélküli hó-Szaharájában, melyen emberi láb még nem hagyott nyomot, de ahova a sarki állatok lábnyoma sem ért még el — két ember, két félig megfagyott ember egy szánt huz. Fehér emberek, testüket a legfinomabb gyapjuswetter és a legmelegebb állathőrűkből készült bunda borítja. Kezüikön hatalmas prémkeztű, szemükön pilótaüveg, lábukon meleg csizma és mögöttük — egy szán, amelyen konzervek, pokrócok vannak és egy sátorlap, amely alatt éjszaka mezhuzódhatnak.

És alig néhány mérföldnyire ettől a két embertől egy repülőgép, az emberi civilizáció vívmánya és büszkesége — roncsokban. Egy repülőgép, amelynek csak bordázata maradt meg, amelyből mindent elpusztított a zuhanásakor bekövetkezett robbanás.

Ez a kép, ez a beállítás a legmegdöbbentőbb jelenete annak a filmnek, amely az amerikai keresztségben a „Dirigible“ címet kapta. Szivszorító jelenet: a civilizált, a technika és tudomány minden vívmányától körülvevett és minden vívmányát megszokott ember, akinek gyerekiáték volt halált megvető „looping the loop“-okat vetni a levegőben, aki két- és háromszázkilométereket tett meg óránként — a maga két lábára és két kezére utalva baktat és igyekszik áttörni a jégsvatagon és maga mögött vonzolja a közlekedési eszközök egyik legprimitívibbét: a szánt.

Talán ezért az egy jelenetért is érdemes volt megalkotni ezt a filmet, amelyet pedig technikailag ennél sokkal bravurosbab jelenetek tarkítanak és amelynek tulajdonképpen korunk egyik hőse: a Zeppelin és a repülőgép a főszereplője. A film keretében mesterien megrendezett, lélekzot-állító jelenetek során át, mindvégig érdekfeszítő cselekményt alkotva pereg le két amerikai repülőtsztragédiája. A Dirigible — a „Wings“-tól eltérően — a légi közlekedési eszközöket nem hadi működésükben, nem a háboruban mutatja be, hanem abban a harcban, amely nem emberi vagyonyok és életek elpusztítása, de a tudomány gyarapítása és nem egyszer emberi életek megmentése érdekében folyik. Az amerikai légiflotta, amely engedélyt kapott a filmben való közreműködésre, bravuros jelenetekben mutatkozik be. Technikai szempontból a film két legbravurosbab jelenete azonban a viharral küzdő Zeppelin bordázatának kettéroppanása és a hatalmas légi alkotmány lezuhanása, valamint az a repülőszerencsétlenség, mely a Déli Sarkon történik és amelynek a sarkkutatók esnek áldozatul.

A szereplőket megelőzve, mindenekelőtt a rendezőről, Frank R. Caparról kell megemlékeznünk, aki valóban zseniális és a normálfilmeken messze felül emelkedő alkotott és aki teljes biztonsággal dirigálja ugy a hatalmas technikát, mint szimészti apparátust. Jack Holt és Ralph Graves férfias és markáns alakítása áll a film élén, amelynek harmadik főszereplője, Fay Wray mint a családi otthon után vágyódó repülőtsztrfeleség kedves színtölti a drámai alaptónusa filmnek. A rendezés, az összjáték arra predestinálja a Dirigible-t, hogy a szezon egyik legősztinőbb sikerű, valóban művészti filmje legyen.

A halálba követik Kreuger áldozatai a gyufakirályt

Föbelötte magát a Kreuger-papírok zuhanása miatt egy new-yorki tőzsde-ügynök — Öngyilkosságot követett el

Svédország legnagyobb iparvállalatának tulajdonosa is — Elterjedtek a hírek Kreuger unokaöccsének öngyilkosságáról is

Gusztáv svéd király megszakította üdülését és Stockholmba utazott vissza

Párisból jelentik: A Kreuger-tragédiának mára újabb áldozatai vannak. Két revolvergolyó újra kioltotta két vezető gazdasági egyéniség életét. Egyik öngyilkosság New-Yorkban történt, ahol a new-yorki tőzsde egyik legismertebb ügynöke, Francois Saint-Phale vetett véget életének. A másik öngyilkosságot Svédországból jelentik. Itt egyik legnagyobb gyár-vállalatnak, az andertorpi Lorenzen Motor-műveknek a vezetője, Lorenzen nagyiparos ölte meg magát. Ellenőrizhetetlen hírek szerint tegnap még egy harmadik öngyilkosság is követte a gyufakirály párisi öngyilkosságát. Kreuger unokaöccse, aki ugyancsak nagy veszteségeket szenvedett, szintén golyót röpített az agyába. Ezt a hírt azonban, bár a sorozatos öngyilkosságok után nem kell valószínűtlennek tartani, még nem erősítik meg határozottan.

A tömeges tragédiák csak ezután következnek

Ezek csak a föltünőbb tragédiák, melyek a párisi öngyilkosság nyomán játszódtak le. A tragédiák igazi tömege azonban a Kren-ger-t alig ismerő kisemberek körében fog lefolyni, akik az iparvállalatok sorozatos összeomlása miatt kenyerüket veszítik, munkanélküliekké válnak és cipusztulnak talán anélkül is, hogy golyót röpítenének az agyukba. A tőzsdéken tegnap is tovább tartott a Kreuger-értékek zuhanása. Nemzetközi konzorcium van alakulóban azzal a céllal, hogy megmentse a Kreuger-vállalatokat és amennyire lehet, enyhítse az összeomlás következményeit. Stockholmból érkezett jelentések szerint a pánikhangulat ott is kezd egy kissé megnyugodni és az üzleti világ ma valamennyire már visszanyerte normális képét. A stockholmi tőzsdét újra megnyitották, de a Kreuger-papírok jegyzését nem engedték meg. Gusztáv svéd király, aki a Rivierán üdült, a Kreuger-ügy miatt megszakította üdülését és visszautazik Stockholmba.

Párisban tisztázták a Kreuger öngyilkosságát közvetlenül megelőző eseményeket is, amelyeknek kétségtelenül döntő szerepük volt a trüszivezér elhatározására. Kreuger azt remélte, hogy Párisba érkezésekor olyan hírek fogadják, melyek lehetővé teszik, hogy konzernje szorult helyzetén segíthet. Newyorkban ugyanis nem járt utja sikerrel és meg kel-

Kinos incidens

egy volt földbirtokos és banktisztviselő között egyik aradi étteremben

Az étterem személyzete vetett véget a verekedésnek.

Tegnap este súlyos incidens játszódott le az egyik aradi étterem helyiségében. Az étteremben vacsorázott egy volt aradi földbirtokos egy aradi banktisztviselő társaságában. Kedélyes borozás indult meg, amelyet váratlan esemény zavart meg. A banktisztviselő ugyanis felkapott egy üveget az asztalról, amelyet a volt földbirtokoshoz vágott. A megtámadott földbirtokos félrekapta fejét és az üveg a háta mögött levő tükröt zúzta szét. Erre a földbirtokos lépett offenzívába és arcul ütötte támadóját. A személyzet közbelépése vetett véget az incidensnek, amelynek szereplői nyomban távoztak.

lett állapítania, hogy az amerikai tőzsdéken a Kreuger-papírok rohamos zuhanása elkerülhetetlen, ha egy nagy pénzügyi tranzakcióval vállalatai helyzetét meg nem szilárdítja. Különösen Berlinből, Bécsből, Amszterdamból és Svájcban várt olyan híreket, amelyek számára pénzt jelentettek volna. Mindezeket a helyeken követeléseik voltak, amelyeknek likvidálásával helyettesít. Littorin bankigazgatót bízta meg. Littorin azonban Kreugernek megérkezésekor csak a legteljesebb sikertelenségről tudott beszámolni. Rövidesen megjelent nála egy stockholmi nagy lap tudósítója is azzal a hírrel, hogy a svéd nagybankok nem hajlandók meghosszabbítani a Kreuger-konzern március 31-ére esedékes 120 millió svéd koronás váltóját. Ez a hír Kreuger utolsó reményét is széjjelfosztotta. Még egy utolsó kísérletet tett telefonon egyik párisi nagybanknál, azután lement az Avenue de l'Operára és egy nagy fegyverüzletben revolvert vásárolt. Hosszabb keresés után kiválasztott egy kilenc milliméteres revolvert, történeteket is vásárolt hozzá és erőlyes irással bejegyezte nevét és címét az eléje tett könyvbe, melybe a fegyvervásárlók írják be címüket. Ezután hazament, bezárkózott és röviddel rá agyonlőtte magát.

Holttestét tegnap üvegkoporsóban Stockholmba szállították.

Nagy Purim - estély

f. hó 19-én, szombaton este a Fehér Kereszt emeleti nagytermében. Ragyogó ötletek, elsőrangú zene.

Az ügyvédi díj biztosítása sem bűnügyi, sem fegyelmi eljárásra nem adhat okot

Cuciuc Aurel ügyvéd hatóság előtti rágalmazásért feljelentette volt ügyfelét — Az aradi törvényszék elvi jelentőségű döntése

Feltűnéstkelő ítéletet hozott ma az aradi törvényszék Mager dr.—Ionescu-tanácsa. Az ítélet abban a perben hangzott el, amelyet Cuciuc Aurel ügyvéd indított Drinyovszky Márton aradi lakos ellen s amelynek előzményei a következők: Drinyovszky még 1928-ban megölte feleségét, amiért az aradi ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte. Vizsgálati fogságának ideje alatt érintkezésbe lépett Gherman Dante dr. és Cuciuc Aurel aradi ügyvédekkel, akiket megbízott védelmével, Százezer lej ügyvédi honoráriumban állapodtak meg, amelyet Drinyovszky Nagylakon lévő ingatlanára kebeleztek be.

Még az ügy főtárgyalása előtt a vádlott visszavonta a két ügyvédtől a meghatalmazást, akik azonban az addig teljesített munkáért is követelték a megfelelő díjazást s ezért a százezer lej betáblázott összeget nem töröltették volt ügyfelük ingatlanáról. Amidőn a Szabó-féle emlékeztetés ügyben az aradi ügyészség letartóztatásba helyezte a két ügyvédet, Drinyovszky feljelentést tett Gherman Dante dr. és Cuciuc Aurel ellen és eljárásukat az ügyvédi etikával össze nem egyeztethetőnek nyilváníttotta. A feljelentés alapján az ügyészség vádiratot is készített a két ügyvéd ellen.

Cuciuc Aurel hatóság előtti rágalmazás címén tett feljelentést Drinyovszky Márton el-

1932. május hó 4-18-ig.

EGYETEMES és NEMZETKÖZI

Több mint 8000 kiállító azon 34 nemzetiségből, kik az 1931-es Párisi mintavásáron is résztvettek, teljesen elfoglalva a terjedelmes Párisi kiállítási parkot. (40 hektár)

PÁRIZSI MINTAVÁSÁR.

Az önbetörő alezredes a bírál előtt

Aranyossy alezredes azzal védekezik, hogy elhagyta józan ítélőképessége.

Budapestről jelentik: A budapesti honvédtörvényszék megkezdte a tárgyalást Aranyossy Béla, volt alezredes önbetörési ügyében. A vád szerint — mint ismeretes — az alezredes pomázi lakását tűz és betörés ellen huszezer pengőre biztosította, majd pedig egy Sólyom Ferenc nevű magántisztviselő segítségével önbetörést követelt el. Aranyossy a honvédtörvényszék előtt azzal védekezett, hogy olyan lelkiállapotban volt és olyan súlyos körülmények között élt, hogy józan ítélőképessége elhagyta. A volt alezredes egyébként azt vallotta, hogy a terv tulajdonképeni szerzője Sólyom Ferenc volt, Sólyom azonban tagadta ezt, sőt azt is tagadta, hogy az önbetörésben része lett volna. Több jelentéktelen tanú kihallgatása után az elnök a főtárgyalást felfüggesztette.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: A LEBEGŐ SZÜZ. Harsány nevetés jegyében zajlottak le a tegnapi premierelőadások. A közönség a legteljesebb melegeződéssel honorálta ennek a németül beszélő és éneklő vígjátéknak a bemutatóját. A főszerepeket: Szőke Szakáll, Fritz Schultz, Lissy Anna, Dina Gralla, Fee Malten játsszák.

SELECT MOZGÓ: DIRIGIBLE. (Premier). Ez a kép a szó legnemesebb értelmében felülmul minden hasonló tárgyú filmet. Valóban félistenek, a levegő hősei a főszereplők, akik életük kockázatásával a legvakmerőbb légi és tengerészeti bravurokat produkálják. Jack Holt, Ralph Graves és Fay Wray alakítják a példátlanul szenzációs vezetős szerepeket.

Ennél a filmnél a kedvezményes jegyek nem érvényesek.

GOETHE-émlékünnep

és FAUST előadása a temesvári német tanítóképezde vendégszereplésével április 3-án. — A délelőtti matinéra és az esti előadásra jegyek Jankernál, v. Deák F.-u. kaphatók.

H I R E K

Megveszi az állam a szilágysomlyói minorita gimnáziumot

Pazsitny Bonaventura rendfőnök Bucurestibe utazott

Emlékezetes még az a nagyszabású per, amelyet az erdélyi Minorita-rend folytatott az állammal szemben, a szilágysomlyói Katolikus Gimnázium kisajátítása miatt. Az állam ugyanis az impériumváltozásokor kisajátította a Minorita-rend tulajdonát képező szilágysomlyói gimnáziumot, melyet állami iskolává alakított át. A Minorita-rend jogi képviselője utján ekkor pert indított az állam ellen. A pert két jogi fórum előtt meg is nyerték, a Legfelsőbb Semmitőszék elé azonban nem került már az ügy, mert az állam képviselője utján nem adott be felbontást. Az erdélyi Minorita-rend így újból törvényesen birtokába jutott a szilágysomlyói Katolikus Gimnáziumnak.

Az ügyben most újabb fordulat állott be. A román állam egy bizottságot állított össze, azzal a megbizottsággal, hogy tárgyaljanak az erdélyi Minorita-rend vezetőségével, a szilágysomlyói gimnázium átvétele érdekében. Dr. Pazsitny Bonaventura rendfőnök a mai napon utazott el Bucurestibe, hogy érintkezésbe lépjen a bizottsággal. Dr. Pazsitny Bonaventura bucuresti-i útja valószínűleg meghozza a szilágysomlyói gimnázium évtizedes ügyében a kielégítő befejezést.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Éjjel csak mérsékelt lehűlés és az eső megszűnése várható. Távolabbi kilátások: Dél felől újabb esők, átmenetileg némi hőemelkedés.

— **Argetoianu hatvan éves.** Bucurestiből jelentik: Argetoianu tegnap ünnepelte meg szűk családi körben hatvan esztendő születésnapját.

— **A földművelésügyi miniszter a mezőgazdaság védelméről nyilatkozott.** Bucurestiből jelentik: Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt ismertette a mezőgazdaság védelméről szóló javaslatát. Hangsúlyozta, hogy lehetővé akarja tenni a többtermelést és a racionalizálás eszméjét akarja szolgálni.

— **Panamát fedezték fel a Kamara elnöksége.** Bucurestiből jelentik: Az Universul legutóbbi számában azt a kétségtelenül szenzációs hírt közli, hogy a Kamara elnöksége nagyarányú panamát leplezett le. Az interparlamentaris unió konferenciája alkalmával ugyanis reparálták a Kamara épületét és számlákkal kapcsolatosan történtek súlyos visszaélések. A lap szerint erélyes vizsgálat folyik, amely szenzációs fejleményekkel kecsegtet.

— **Jakubek jezsuita rendfőnök virágvasárnap befejezi lelkigyakorlatát.** Az aradi Minorita templomban a szokásos ünnepek keretében tartják meg Virágvasárnap Krisztus Jeruzsálembé való bevonulásának örömmünepét. Reggel 7 órakor csendes mise lesz, amely alatt a Páter Jakubek István jezsuita rendfőnök által tartott lelkigyakorlatok befejezést nyernek, pápai áldás kiosztása és közös szentáldozás kíséretében. Fél tíz órakor kezdetét veszi a barkaszentelés szertartása, majd ünnepi körmenetben vonul be a hívők serege a papság vezetésével a templomba, ahol fényes papi segédlettel tartják meg a virágvasárnap nagymisét. Itt írjuk meg, hogy a husvét előtti szentgyónás péntek reggel veszi kezdetét, majd szombaton egész nap folytatódik a Minorita templomban, ahol Páter Jakubek áll a hívek rendelkezésére.

— **Jogerőre emelkedett a Marmorosch-bank kényszeregyezése.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i Semmitőszék ma foglalkozott a Marmorosch Blank kényszeregyezése ellen beadott felebvezésekkel, valamint azokkal a kérelemekkel, amelyek a pénzügyi ellen a csőd elrendelését kívánták. A legelső bíróság valamennyi felebvezést és kérelmet elutasított, a kényszeregyezésre vonatkozó törvényes határozatot jóváhagyta és így a bank kényszeregyezése a mai nappal jogerőre emelkedett.

Üzletszerűleg vállalkozik gyermekek elpusztítására egy asszony

A nála lévő gyermekek éhenhaltak — Az a gyanu, hogy az anyák is tudtak a bestiális nő üzletéről

Bucurestiből jelentik: Kegyetlen gyermekgyilkosságok ügyében nyomoz a iasi-i rendőrség. Tegnap egy Grecu Ileana nevű asszony jelent meg a rendőrségen, aki bejelentette, hogy a nála neveltetés céljából levő gyermek meghalt. A rendőrségnek gyanús volt az eset és vizsgálatot vezetett be. Hamarosan szenzációs megállapításra jutottak. Kiderült ugyanis, hogy Grecu Ileana üzletszerűen vállalt gyermekeket neveltetésre és azokat tudatosan éhen-

halálra ítéli. A lakásán tartott kiszállítás alkalmával két gyermeket találtak, mindketten súlyos betegen feküdtek. A rendőrorvos megállapította, hogy az éhség gyengítette le a gyermekeket. A bestiális asszonyt lefartóztatták és most azt igyekeznek megállapítani a vizsgálat, hány gyermeket tett el láb alól az asszony. Az a gyanu is felmerült, hogy az anyák, akik törvénytelen gyermekeiket Grecu asszonynak adták át, azzal a céllal tették azt, hogy a gyermekek valamilyen módon elpusztuljanak.

Elájult és ideglázt kapott a szabadkai dráma hírére Petrás Tódorné

Az ápolónő tui van a veszélyen — Eltemették az agyonlőtt kórházi főorvost

Szabadkáról jelentik: A szerelmi dráma egyetlen életbenmaradt áldozata, Mőhlwald Mária, tul van az életveszélyen, bár még ezidőszent nem lehetett kihallgatni. Petrás Tódorné, aki Nagyikindára költözött, amidőn a szerelmi drámáról értesült,

ájultan esett össze, majd ideglázt kapott. Megnyugtatóni csak úgy lehetett, hogy a rokonság elvitte Székely dr. temetésére. A tragikus halált halt fiatal orvost ma temették el Szabadkán, az egész város osztatlanul megajlatkozó részvéte mellett.

— **Leánykereskedő kommunista ügynökök.**

Londonból jelentik: A spanyol sajtóban rendkívül nagy izgalmat keltett az a leleplezés, hogy kommunista ügynökök Barcelonából és környékéről leányokat csaltak ki Moszkvába, ahol azután mint fehér rabszolgákat drága pénzen eladták őket. Az egyik spanyol hírlapíró hajmeresztő részleteket közöl azokból a borzalmakból, amelyekben ezeknek a szerencsétlen áldozatoknak részük van.

— **Meghalt az Osrám-lámpa feltalálója.** A bajorországi Cellből jelentik, hogy ottan meghalt 62 éves korában dr. Herman Remanee mérnök, a berlini műegyetem tanára. Remanee a világszerte ismert fémdrótlámpának az ugynevezett Osrám-lámpának feltalálója volt, ami teljesen háttérbe szorította a régi fajta villanylámpákat.

— **Tiltakozás az erdélyi román bankok tönkretétele ellen.** Bucurestiből jelentik: Egyes fővárosi lapok szerint az erdélyi képviselők nincsenek megelégedve a konverziós javaslaton eddig fogantatott módosításokkal és ezért — a „Lupta” szerint — ünnepélyesen tiltakozni fognak a Kamarában az erdélyi román bankok tönkretétele ellen.

— **Mannahullás Afrikában.** Londonból jelentik: Délafrika Vryheid melletti (Durban állam) farmon egészen különös eset történt. Több órán keresztül ugyanis manna szerű csapadék esett, amelynek anyaga a finomra őrölt és megpörkölt kukoricára emlékeztet és íze a mézhez hasonló. A manna szerű anyagból bevettek egy darabkát a durbani vegyelemező intézetbe, ahol meg fogják állapítani annak összetételét. A lakosság ezt a meglehetősen szokatlan tüneményt különféle babonás kombinációkkal magyarázza.

Tíz évre ítélték egy rablógyilkost

Doronggal leltötte áldozatát és elrabolta tíz pengőjét.

Szegedről jelentik: A szegedi ítélőtábla ma foglalkozott Vargha Szent Pál 22 éves apátfalvi legény gyilkossági bűnügyével. — Vargha Szent Pál 1931. október 20-án virradóra meggyilkolta Luczo János 50 éves gazdálkodót. A gazdálkodó együtt mulatozott az egyik apátfalvi kocsmában Vargha Szent Pállal, aki valami csekélység miatt összeküldözött Luczo Jánossal és ezért heves szóváltás után eltávozott a kocsmából. Az uccán megvárta, amíg a gazdálkodó is hazaindult és ekkor egy doronggal úgy fejbe vágta, hogy a szerencsétlen ember nem sokkal később kiszvenedett. A gyilkos legény ezután kivette a már halott ember zsebéből annak pénztárcáját, amelyben 10 pengő volt, majd pedig eltűnt. A törvényszék annakidején előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés és lopás bűntette miatt 10 évi fegyházra ítélte. A Tábla a mai tárgyaláson helybenhagyta a 10 évi fegyházbüntetést.

Titokzatos német házaspár után nyomoznak a Lindbergh-baby eltűnésével kapcsolatban

New-Yorkból jelentik: A Lindbergh-baby ügyében ma újabb fordulat történt: A rendőrségen jelentkezett egy ügyefogyottan viselkedő hopevelli asszony, aki vallomásaiban előadta, hogy házában heteken át egy német házaspár lakott, akik hosszú autótutakat tettek meg, ahonnan az autóval rendszerint nyakig sárosan érkezték vissza. Azon a napon is — vallotta az asszony — a titokzatos német házaspár távol volt a lakásuktól és nem látta őket, amidőn hazatértek. Ezt követő napon hirtelen összecsomagoltak és elhagyták a vidéket. A rendőrségen nagy izgalommal fogadták a hopevelli néni vallomását és az egész hatalmas nyomozó-apparátus ezen a nyomon indult el a titokzatos német házaspár felkutatására, akikben a Lindbergh-baby elrablói sejtik.

Lindbergh, aki az amerikai rendőrség nyomozó munkájával egyáltalán nincs megelégedve, felhatalmazta a híres Pinkerton-ügynökséget, hogy gyermeke eltűnésének ügyében nyomozzon és hogy a banditákkal a tárgyalást megkezdi.

— **Tárgyalják Manoilescu perét a Banca Nationala ellen.** Bucurestiből jelentik: Manoilescunak a Banca Nationala ellen indított perének tárgyalása holnap lesz a törvényszéken. Manoilescut Leatris és Florin Zacharie képviselik, a Banca Nationala részéről Polizu Micsunesti, a pénzügyminisztérium részéről pedig Paleologu ügyvédek jelennek meg a nagyérdekességű tárgyaláson.

— **Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el.**

— **A modern nőgyógyítás főpékevei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **Meghívó a kereskedők előadó-gyűlésére.** Vasárnap délelőtt 11 órakor, a Kereskedelmi Testület nagytermében, Fényes Samu dr., a kiváló író és szociológus fog. mint vendég, előadást tartani a világválságról. Tisztelettel meghívom erre a rendkívüli értékű előadásra Arad kereskedőit és gazdasági előadás-sorozatunk érdeklődő nagy közönségét. Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke.

— **A Goethe-emlékünnepen résztvevő egyesületek vezetői, ma este egybegyűlve 8 órakor tartják műsor-megbeszélésüket a Dacia kálozteremben. A Német Kultúregylet ez uton is meghívja az érdekelteket.**

Munkanélküli sem maradhat adós a lakbérével

Az aradi járásbírósnak négy hónapi haladék után dönt az érdekes ügyben

Elvi jelentőségű ügy került ma tárgyalás alá az aradi járásbírósnak. Még az elmúlt év november 11-én a bucaresti-i „Első Robbanószer Gyár r.-t.” keresetet indított lakója, Cristea Ignác volt CFR tisztviselő ellen, aki hónapok óta nem fizetett házbért. A bucaresti-i cég aradi képviselője a volt vasuti tisztviselő azonnali kilakoltatását kérte, arra való hivatkozással, hogy Cristea jelenleg állás nélküli, tehát nincs is kilátás a hátralékos lakbérösszeg behajtására. A járásbírósnak tárgyalásán azonban Cristea kérte az érvényben lévő és a munkanélküliekre vonatkozó kegyelmi törvény szakaszainak alkalmazását, amelynek értelmében a bíróságok a munkanélküliek részére bizonyos fizetési határidőt állapíthatnak meg.

Cristea kérelmének a bíróság helyt is adott és négy hónapi fizetési halasztást ítél meg. A döntés indoklásában kimondta, hogy 1932. március 11-ig köteles elfogadható módon igazolni, hogy házbérlőjének kifizette.

A bíróság által kijelölt négy hónapi határidő március 11-én járt le és ma délelőttre tüzték ki az újabb tárgyalási napot. Cristea valóban mutatott is be nyugtákat, amelyekkel igazolta, hogy a hátralékos lakbérének egy részét kiegyenlítette, azonban a teljes összeget nem tudta megküldeni a háztulajdonosnak. A háztulajdonos képviselője, az evakuálás elrendelését kérte a járásbíróstól, a döntést 19-ikére halasztotta a járásbírósnak. Jogász körökben általános az a vélemény, hogy Cristea kilakoltatását rendelik el, mivel a kegyelmi rendelet szakasza kimondottan előírja, hogy a négy hónap alatt a ki nem fizetett lakbér teljes összegét tartozik még a munkanélküli is kiegyenlíteni.

— Biztosítva a Diószeghy-féle lepkegyűjtemény gondozása. Diószeghy László festőművész európai híru lepkegyűjteményét, — mint az Aradi Közlöny megírta — a Sepsiszentgyörgyön lévő Székely Múzeumnak ajándékozta. Mivel több oldalról az a vélemény alakult ki, hogy a nagyértékű lepkegyűjtemény kezelése a múzeumban nincs biztosítva, állítólag lépések történtek, hogy Diószeghyt elhatározásának megmésztására bírják. Ezzel kapcsolatban Diószeghy László az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez intézett levelében a következőket írja: „Tény az, hogy lepkegyűjteményemet szülővárosomnak, illetve a sepsiszentgyörgyi Székely Múzeumnak ajándékoztam. Tettem ezt pedig a legteljesebb megnyugvásomra, mert a hosszú évek munkáját épp a kezelés hiányától féltettem, valamint más természetű okoktól, a multban tapasztaltak után. Meg vagyok róla győződve, hogy a gyűjtemény további sorsa a hozzáértő gondoskodás, szakkezelés, azonkívül pedig annak legteljesebb megbecsülése miatt, mindenkorra biztosítva van”.

— Aradi ügyvéd pere Arad vármegye ellen. Petrucci Áron aradi ügyvéd — mint ismeretes az Aradi Közlöny olvasói előtt — perben áll az aradmegyei prefekturával. A megyei interimár-bizottság a közeledő temesvári táblai ítéletre való tekintettel, elhatározta, hogy Aradmegye jogi képviselőjével dr. Furdai József ügyvédet, a megyei interimár-bizottság egyik tagját bizza meg.

— Tovább dühög az influenza-járvány Aradon. Aradváros főorvosi hivatala ma újra egy tanintézet influenza-szünetét rendelte el. Az iskolaigazgatóság hivatalos jelentése alapján a főorvosi hivatal egy heti kényszerszünetet rendelt el a Kürtösi-úti, 19. számú elemi iskolában. Értesítéseink szerint a Kürtösi-úti tanintézet tanulóijuságának megbetegedéseit az újabb beállított esőzések idézték elő, mivel az iskolába vezető utak az esőlevezető-csatornák bedugultak és a gyermekeknek mindennap négyszer kellett a bokáig érő vízben uszó uttesten keresztüljárniuk. A beállított tavaszi esőzések különben általában súlyosbítják az influenzajárvány-helyzetet Aradon és megállapítható módon a mai napon a megbetegedések száma nem növekedő tendenciát mutat.

— Sikasztásért fejelemtett házgondnok. Özvegy Ciri Jánosné, aki Bucarestben él és akinek Aradon háza van, fejelemtést tett sikasztás címén az aradi rendőrségen Boros József borbély ellen. A fejelemtés szerint, özvegy Ciri Jánosné elköltözésekor azzal bízta meg Boros Józsefet, hogy gondozza házát, vegye fel a házbért, fizesse ki az adót és a fennmaradt összeget, bizonyos díjazású leszámítva, küldje el neki Bucarestbe. Boros József egy idő óta nem küldte fel a ház jövedelmét és amikor özvegy Ciri Jánosné elszámolásra szólította fel, harmincezer lejtel nem tudott elszámolni. A rendőrség részéről Marcescu komisár vezeti a nyomozást, annak megállapítására, hogy a fejelemtés adatai mennyiben fedik a valóságot.

— Rehabilitált aradmegyei tisztviselő. Mateescu Viktor, gyoroki községi tisztviselőt az elmúlt év december hó 17-én a községtanács eltávolította helyéről. Az erről szóló jelentésben a községtanács eljárását azzal indokolta, hogy Mateescu engedelmességet tanúsított hivatali felelősével szemben. Aradmegye vezetősége a közelmultban foglalkozott azzal a felelősséggel, melyet a hivatalától önkényesen megfosztott tisztviselő terjesztett be és felülvizsgálva Mateescu menesztésének körülményeit, a gyoroki községtanács határozatát megsemmisítette.

Emberismeret

— Sok lehetőség van arra, hogy pénzt keressen az ember, de tisztességes csak egy...

— És pedig?

— Haha, mindjárt sejtettem, hogy ön azt nem ismeri.

— Ismét mozgolódnak a vasgárdisták. Bucarestből jelentik: A tutovai prefektura jelentést küldött a belügyminisztériumba, amely szerint a közeledő választásokkal kapcsolatban a vasgárdisták izgató propagandát folytatnak. A belügyminisztérium az ország valamennyi hatóságához a legszigorúbb intézkedéseket küldte az izgága elemek megfékezésével kapcsolatban.

Anny Ondrával: ma Nebántsvirág CORSO-mozgóban

HERVE örökszép zenéjű operettje.

— A rendőrség felhívása az aradi egyesületekhez. Az aradi rendőrség erkölcsrendészeti osztálya felhívja az aradi egyesületek, szindikátusok, szövetségek klubok, vagy egyéb hasonló alakulatok elnökeit, hogy nyolc napon belül jelentsék be a rendőrségen az alakulat nevét, célját és pontos címét. Ugyanakkor pedig a vezetőség pontos névsorát is be kell terjeszteni.

Színház — Irodalom — Művészet

Bölcösdal

Fodor László darabja. Bemutatta Aradon a kolozsvári Román Nemzeti Színház együttese.

Magyar szerző darabját mutatta be csütörtökön este a kolozsvári állami színház kitünő drámai együttese, a közönség általános érdeklődésének megnyilatkozása közepette. A magyar szerző, akinek neve európai viszonylatban is fémjelzett színpadi márka, már a kolozsvári első romániai premier alkalmából döntő rohammal érkezett be a román közönség szeretetébe és a hozzáfűzött várakozásoknak Aradon is százszázalékosan felelt meg.

A kolozsvári prózai együttes gördülékény, pompás technikájú előadásban mutatta be Aradon is Fodor László darabját. Olympia Barsan művészete mélységesen emberi hurokat rezonáltatott a mosónő kitünő maszku szerepében. La Ples az ápolónő alakját elevenítette meg sikerrel. Athene Dumitrescu, Voicu és Dumitriu tudásuk legjaját adták az együttes őszinte sikeréhez. Külön dicsérettel kell megemlékeznünk a kolozsvári társulat egyes színpadijainak beállításáról, amelyek milieuban tökéletes illúziót keltettek. A bemutató közönsége elismeréssel fogadta a magyar szerző darabját és lelkes tapsokkal ünnepelte annak sikerre vivő szereplőit. (—)

AZ ELIXIR PANGADUINE

négyszer olyan hatásos

mint a csukamájolaj.

KIVÉTELES ÁRA a rossz viszonyokra való tekintettel

üvegenként Lei 180.—

Lovagias fejleményei lesznek a nagyvárad városi tantíemügynek

Hallgatási díjat kértek a tanácstagok

Nagyváradról jelentik: A nagyvárad városi tantíem ügyében a iorgisták azt hangoztatták, hogy a nemzeti-parasztpárti tanácstagok azért léptek fel erélyesen, mert a városi hallgatási díjat kértek a tantíem-ügyben és ezt nem tudták megkapni. Erre a fordulatra a ma reggeli nagyvárad lapokban négy nemzeti-parasztpárti volt tanácstag nyilatkozott és becsületszóval atámasztva, kijelentette, hogy a iorgisták által hangoztatott vádak nem felelnek meg a valóságnak. Petric dr., a város iorgista alpolgármestere pedig nyilatkozatot tett közzé, amely szerint a nemzeti-parasztpárti volt tanácstagok becsületszava ellenére is, fenntartja a vádat, hogy a tanácstagok hallgatási díjat kértek. Az ügynek minden valószínűség szerint lovagias fejleményei lesznek.

— A megyei orvosok adója. Az aradi pénzügyigazgatóságon működő speciális adó-kivető bizottság ma a következő megyei orvosok adóját állapította meg: Wachter Imre, Balogh Ernő, Hirschson Simon, Hegedüs Vilmos, Ungurean Benedek, Gyulay Pál, Friedmann József, Zimreliu Emil, Benea Emil, Ackermann Nándor, Embey János, Harnick Aurel, Tamasdán István, Albetz István, Téthy Pál, Scherer János, Wagner György, Loch Mihály, Oprisa Pál, Messinger Gyula, Landsberg Henrik, Eckstein Miksa, Villányi Izidor, Mladin Virgil, Bodor Demeter, Horváth Antal, Deutsch Géza, Némegy Andor és Eisele Mátyás.

— Goethe-émlékünnepély az aradi Kulturpalotában. Április 9-én az aradi Gutenberg-dalkör férfi- és vegyeskara nagyszabású dízhangverseny keretében áldoz Goethe emlékének. Az országos híru dalkörön kívül, a város több neves művészenek fellépte biztosítja az est sikerét.

— Pesten legyen az első utja Kozma Lajos kalapos, ahol ingyen kap saját magáról 18x24 nagyságu fényképet már 6 pengő vásárlás után. A legszebb inget, nyakkendőt, pyjamát szintén Kozmá-nál, VII. Károly-király-ut 3. sz. kapja.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szivostály, dr. Singer Richard egyet. n. tanár vezetése alatt —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Intimitások

KREUGER IVAR magánéletéből

Minden világvárosban volt magánlakása a gyufakirálynak, aki szerette a társaságot és gourmand volt

Kreuger Ivar öngyilkossága után derült ki az a mindenesetre érdekes momentum, hogy a lapok, amelyek hasábszámra tudták ontani a személyi pikantériákat a trösztmágnások életéből, ugyszólván alig tudnak a svéd gyufakirályról írni. Kreuger magánéletét nem övezte semmiféle titokzatos homály, életének utolsó aktusát kivéve, nem történtek vele kapcsolatosan semmiféle szenzációk, csupán egy nagy pénzügyi sakkhuzással kapcsolatban tudtak vele foglalkozni a lapok. A legérdekesebb szenzációk okozója: az asszony teljesen hiányzott Kreuger Ivar életéből. Különös érdekességgel bír tehát a gyufakirály egyik bizalmas barátjának, Svann svéd újságírónak egy cikke, amelyben, túl minden pénzügyi zsenialitáson, bemutatja Kreuger Ivar — az embert.

Ismeretlen fogalom volt Kreuger Ivar előtt — írja a svéd újságíró — a weekend. Folyton Európa és Amerika között vándorolt, táviratok légiója által követve, szinte alig maradt pár pihenő órája. Néha-néha sikerült csak megszöknie Brilliothy titkár elől, aki árnyék-ként követte mindenfelé urát. Ha azután sikerült a szökés, úgy örült a szabadságnak, mint a tanítójától megszökött iskolásgyermek. Vidám volt, fütyörészett, örült az életnek. De az ilyen órák ritkán fordultak elő Kreuger Ivar életében.

Legkedvesebb szórakozása a színház volt. Szerény helyre váltott jegyet és szürke, köznap emberként vegyült el a tömegben. Kedves órákat töltött el szüleivel is, akiket végtelenül szeretett. Megnősiülni azonban nem akart.

— Minek az — mondotta, — Ugy sincs időm arra, hogy egy asszonnal foglalkozzak. És mindig egyedül ülne, mert folyton uton vagyok.

Kreuger Ivar otthona — ha nála egyáltalán lehetett erről a fogalomról beszélni — Stockholmban, a Villagatan 13. szám alatt volt. A ház második és harmadik emeletét bírta és lakását megtöltötte értékes, szép műkincsekkel. Gyakran látott vendégül nagy társaságot, legtöbnyire pénzügyi kapacitásokat. De sok esetben a filmvilág hírességei is élveztek vendégszeretetét. Különösen Mary Pickford és Douglas Fairbanks fordultak meg nála. Ha Kreuger Ivar valakit vendégül látott, az mindenesetre jó ellátást jelentett. Mert Kreuger nagyon szerette a jó konyhát, híres gourmand volt s főképpen az édességekért rajongott.

Társaságban a gyufakirály büszkén hordta kitüntetésait és minden estélyen ott csillogott irakkján a Wasa-rend nagykeresztje és a francia becsületrend parancsnoki jelvénye. Mindenütt körülrajongták a hölgyek, akik szépek, kábitóan elegánsak voltak, de sokszor megtörtént, hogy a sok munkától kimerült Kreuger Ivar éppen a legszebb hölgyek társaságában aludt el néhány percre.

Annál élénkebb volt, amikor munkára került a sor. Reggel nyolc órakor már látogatásokat fogadott, kilenc órakor pontosan megjelent a „Tandsticks“-palotában, ahol már tömegesen várták. Mindenkit fogadott, minden tervet meghallgatott, de röviden végzett.

Nem szerette a repülőgépen való utazást. Egy esetben, amikor Berlinből tért haza repülőgépen, motorhiba következtében a tengerre kellett leszállni és egy halász mentette ki a gyufakirályt. Kreuger meghívta ebédre a pilótát, megvigasztalta, majd gyorsvonaton utazott haza. Amióta azonban Löwenstein bankár a tengerbe zuhant repülőgépéről, nem használta többé ezt a közlekedési eszközt.

Minden világvárosban volt állandó lakása. Mindenütt készen várták, úgy hogy ha Kreuger Ivar Berlinbe, Párisba vagy Newyorkba érkezett, pár perc múlva fürdő várta. Párisi lakása, ahol eldördült a végzetes revolverlövés, volt a legkedvesebb előtte. A Place Vendôme-on volt a palotája és a közelben őrzik Franciaország aranykincsét. Az aranvét, amelynek kiméltelen szelleme a halálba üldözte a sok küzdelemben kifáradt gyufakirályt, a magányos globetrottert.

Nem örökölhetik többé Aradon egyes iparos-családok a kéményseprési jogot

Tíz kéményseprési kerületre osztották be Aradváros területét — Elkészült az új kéményseprési szabályrendelet — Öt kerület a város szabad tulajdona lesz — Pénteken délután dönt a városvezetőség a kéményseprők új kerületi beosztása felett

Nagyjelentőségű értekezlet folyt le ma délelőtt Aradváros elsőfoku iparhatóságának tárgyaló-helyiségében, amelynek eredménye nemcsak egy ipari szakmát érint közelről, de joggal tarthat számot Aradváros nagyközönségének érdeklődésére is. Ma déli tizenkét órakor ült össze ugyanis az a városi bizottság, amelynek a városi interimár-bizottság tette feladatává, hogy egy új városi kéményseprési szabályrendelet megalkotása útján teremtsen rendet az aradi kéményseprő-kerületek mai dzsungelében. Aradváros területén több mint 30.000 kémény van, amelyeknek pontos és lekiismeretes rendbentartása annál is inkább közérdek, mert a városi tüzoltóság létszáma messziről se közelíti meg azt a helyzetet, amely tüzbiztonság szempontjából megnyugtathatná Aradváros lakosságát.

A bizottság tagjai Radu Cornél dr. interimár-bizottsági elnök vezetése mellett kezdték meg tanácskozásukat. Dr. Faur Demeter bizottsági tag, dr. Cucu Vazul városi főorvos, Chera Flórián városi tüzoltó főparancsnok és Trailescu dr. iparkamarai titkár felszólalásai után Bogdan Gyula aradi kéményseprőmester, a kéményseprők meghívott képviselője fejtegette ki a kéményseprő-mesterek szempontjait az új kerületi beosztás terveivel kapcsolatban, amelyet az új szabályrendelet tervezetének megalkotója, Jegesi Károly dr. városi főügyész ismertetett a bizottsággal.

Ezután tartalmas vita fejlődött ki a bizottsági tagok között annak kérdése felett, hogy hány kéményseprési és kéményvetési kerületet állítsanak fel a régi szabályrendelet életbelépése óta tetemesen megnövekedett Aradváros területén. Egyes hivatalos vélemények annak szükségességét hangsúlyozták, hogy Aradváros vezetősége legalább 15 új kéményseprési kerületet statuáljon az új szabályrendelet keretein belül, mert így az alaposabb és gyakoribb ellenőrzés lehetősége is könnyebb. Viszont más bizottsági tagok véleménye szerint erre a célra tökéletesen elég az, ha csupán tíz új kerületre osztják a várost, mert így elejét lehet venni annak, hogy eléggé nem ismert vállalkozók kerüljenek be az egyes kerületek élére, akiknek működése esetleg nem szolgál elégséges garanciával munkájuk alaposságára nézve. Hosszas érvelések után a bizottság oly értelemben határozott, hogy tíz új kerületre osztja be Aradot s ezek közül a kerületek közül ötöt azoknak a mestereknek birtokában hagy, akik már eddig is a belvárosi kerületek kéményseprési és égetési szolgálatát látták el. A másik öt új kerületet új mesterek kezelésére bizzák, bár a város fenntartja a maga tulajdonjogát az egyes kerületekre. Ezen a jöri alapon az sincs

Az aradi törvényszék zárt tárgyalást rendelt el a csermői járásorvos válóperében

Az orvos felesége kérte a közönség kizárását a tárgyalásról

Az aradi törvényszék ma tartotta meg folytatólagos tárgyalását Ungurean Benedek dr. csermői járásorvos válóperében. Mint ismeretes, a válókeresetet a járásorvos felesége adta be és abban kérte a törvényszéket, hogy a házasságot bontsa fel a férj hibájából. A békéltetési tárgyalások nem jártak eredménnyel és így a törvényszék az ügyben a folytatólagos kihallgatásokat a mai napra tűzte ki. A tárgyalás megkezdése előtt dr. Ungurean zárt tárgyalás eirendelését kérte a törvényszéktől, arra való hivatkozással, hogy oly dolgokat kíván a bíróság előtt feltárni, amely nem tartozik a nyilvánosság elé. A kérelemnek a törvényszék helyt adott és a válókereset további részét zárt tárgyaláson tárgyalta le, amelynek befejezése után, a kereset érdemi részének tárgyalására, újabb hatnapot tűzött ki.

kizárva, hogy maga a város veszi házikézelésébe a kerületeket. Ha azonban magánosoknak adják ki, úgy ez nyilvános versenypályázat útján fog bekövetkezni. Ezeknek az új bérloknek halála esetén a kerületek tulajdonjoga újra visszaszáll Aradvárosra, tehát megszűnik a régi, hagyományos rendszer, amely egy-egy család keretében örökség tárgyának tekintette a kéményseprési jogot.

A bizottság munkáját tehát a mai tanácskozáson hivatalosan be is fejezte. Az ügy a legközelebbi interimár-bizottsági ülés plénuma elé fog kerülni, amely a szükséges utolsó simításokat fogja megvalósítani az új szabályrendelet-tervezeten. Értesüléseink szerint az interimár-bizottság egyes tagjai különösen a füz. biztonság és az ellenőrzés szempontjából kívánják kibővíteni az új szabályrendelet utasításait és előírásait, ezzel szorosabb ellenőrzés alá kívánva helyezni különösen a belvárosi kerületek kéményseprő-mestereinek eddigi munkarendszerét.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap megindul a bajnokság Aradon, ha az idő megengedi

A szövetség e heti ülésén ismét a kisorsolt mérkőzések megtartását üzte ki vasárnapra. Az esetben, ha az időjárás megengedi, úgy az alábbi bajnoki forduló fog lebonyolítást nyerni: ATE—AMTE, Gloria—Unirea, Transilvania—Olimpia, AAC—Tricolor, első osztályu bajnokiak. Ezenkívül a másodosztályban két mérkőzés lesz. A Soimi—Vulturul és Titanus—Juventus csapatai találkoznak. A másik két meccs elmarad. A bíródelegáltak ezentúl a főtéren lévő Karácsonyi-trafikban vehetik át, ugyanott vannak a mérkőzések bíróinak névsorai kifüggesztve.

Kapós lett a NAC

Miskolcra és Szabadkára kapott meghívást

Vára dról jelentik: A NAC a francia tura óta egymásután kapja a legkedvezőbb külföldi meghívásokat. A miskolci Attila, a legkomolyabb formában orientálódik a váradi csapat iránt, most pedig legújabbban a szabadkai Munkás Testdők-től érkezett megkeresés egy kétnapos vendéjátékra, amelyre május és június hónapokra több terminust ajánlanak. A váradi egyesület a bajnokságoztól teszi függővé a megtisztelő meghívásokat, miután a váradi kerületben még az őszi szezon bajnokait sem kezdték meg és így ha az idő jobbra fordul, akkor a bajnokságért kell játszani, mert május közepére bajnokot kell adni az országos bajnokságok részére. Értesülésünk szerint, a NAC azon lesz, hogy a megtisztelő meghívásoknak eleget tudjon tenni.

O Megalakult a rendőrség sport-klubja. Tegnap délután az aradi Rendőr Bank rendes évi közgyűlést tartott. A közgyűlésen, amelyen Moga Romulus dr. rendőrkezesztör elnökölt, elhatározták, hogy a külföldi rendőrintézmények mintájára, Aradon is rendőri sportklubot létesítsenek. A sportklub keretén belül, egy, a rendőri alkalmazottakból összeállított football-csapat is fog működni. A holnapon a rendőrségi sportklub ügyében újabb megbeszélést folytatnak. Moga Romulus dr. rendőrkezesztornak az a terve, hogy ne csak football-csapatot létesítsenek, de főleg a rendőrségi személyzet testi nevelését tartásák szem előtt.

Influenza elleni „Nazocyl“-orrkenőcsöt Kapható minden
védekezésre használjon valódi indítón védjeggyel. gyógyszertárban.
Készíté:

Szondy gyógyszerész
Arad, Str. Consistoriului. Tel.: 6-61.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A pénzügyőrség ismét megkezdte működését Aradon április tizenötödikén

Nagyfontosságú rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz — Az állam érdeke kívánta a pénzügyőri gárda visszaállítását — A gárda a legjobban fizetett hivatal lesz, amelynek csak nőtlon tagjai lehetnek — A pénzügyigazgatóság április tizenötödikére kiüresíti a pénzügyőri laktanyát

Az aradi pénzügyigazgatóság nagyfontosságú rendeletet kapott a pénzügyminiszteriumtól amelynek értelmében **április tizenötödikével a pénzügyőri gárda ismét megkezdte Erdélyben működését.** Mint ismeretes, az imperium átvétele után Erdélyben továbbra is megmaradtak a pénzügyőri szakaszok, melyek, mint a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt szervei működtek. A pénzügyőrség a régi Magyarország pénzügyi adminisztrációjának is egyik nagyfontosságú szerve volt, amely Erdélyben is kiválóan teljesítette feladatát. Éppen ezért volt meglepő, amidőn az **Averescu-kormány 1927-ben** arra való hivatkozással, hogy a pénzügyőrség további fentartása Erdélyben rendkívüli költségtöbbletet jelent, azonkívül pedig a régi királyságban ahol a pénzügyőrség ismeretlen volt, semmi szüksége nem mutatkozott ennek a szervnek a felállítására, **elrendelte a gárda feloszlását.** A pénzügyőrség tagjait a pénzügyigazgatóságokhoz osztották be és teljes határozottsággal meg lehet állapítani, hogy az **erdélyi feketeszeszgyártás** ettől az időponttól vette kezdetét.

A miniszterium most leérkezett rendelete szerint az újonnan visszaállított pénzügyőrség tagjainak csakis a legképzettebb és minden tekintetben kipróbált tisztviselőket vesznek föl.

Maga a hivatal egyike lesz a **legjobban dotált államhivataloknak**, mert a belépő tisztviselő havi ötezer lej kezdő fizetésen kívül ingyen lakást, egyenruhát, azonkívül mérsékelt áru étkezést kap. A pénzügyi gárda tagjai — a legénységi létszámban — csakis **nőtlenek lehetnek.** Minden erdélyi városban fekkallított kerületi szakasz élén az **ugynevezett főnök áll, akinek egyetemet végzett kémikusnak kell lennie.**

Az Aradon felállítandó szakasz létszáma a tisztikaron kívül **husz emberből áll,** akik fegyveres alakulatot képeznek és tagjai részben határőri szolgálatot is teljesítenek. A miniszterium utasította az aradi pénzügyigazgatóságot arra is, hogy a Kálvin János-utcában lévő **pénzügyőri laktanyát április tizenötödikéig ürítsék ki.** A laktanyában jelenleg hat család lakik, a pénzügyigazgatóság megtette a szükséges intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a **laktanya április tizenötödikén a gárda rendelkezésére álljon.**

A pénzügyőrség visszaállításától remélik az illetékes hatóságok, hogy a feketeszeszgyártás, amely mint ismeretes, milliárdos károkat okozott az államnak, véglegesen megszűntnek tekinthető, mert a pénzügyőrség apparátusa a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolja nemcsak a centrumokban lévő szeszgyárakban, hanem az egyes községekben is.

Ujabb adó fenyegeti Arad iparosságát

Magas egészségügyi illetékeket kell befizetni minden aradi műhelytulajdonosnak — A temesvári egészségügyi hatóság súlyos bírságot helyez kilátásba — Mit mond az új egészségügyi törvény? —

Tiltakozásra készülnek az érdekelt aradi iparosok

Általános figyelmet keltő értesítést küldött a temesvári egészségügyi vezérfelügyelőség az aradi és aradmegyei hatósági orvosok címére. Az egészségügyi vezérfelügyelőség utasítja az aradi és aradmegyei hatósági orvosokat, hogy az **1930. évi egészségügyi törvény értelmében hajtsák be az érdekelt aradi iparosoktól a törvény által előírt egészségügyi illetékeket.**

Az új egészségügyi törvény rendelkezései oly értelemben szólnak, hogy minden egyes ipari műhely megnyitásához szükséges az illetékes kerületi orvosi hatóság bizonyítványa, amely hivatalosan is igazolja, hogy az új ipari üzemben már megnyitása pillanatában felszerelték a kötelező egészségügyi berendezéseket. A kihágókat **komoly pénzbüntetés sújtja: a bizonyítványok kiállításai illetéke viszont az érdekelt iparizemek nagysága szerint 500—10.000 lej között váltakozik.**

Amint az **Aradi Közlöny** munkatársa értesül, a temesvári egészségügyi felügyelőség hatáskörébe tartozó városok és községek iparosságának körében **egyöntetű akció készül hogy az egészségügyi hatóságot a rendeleteknek visszavonására bírja.** Az érdekelt ipari körök azzal érvelnek, hogy az egészségügyi

törvény előkészítése idején az iparosság képviselőit egyáltalán meg sem kérdezték, a súlyos rendelkezések életbeléptetése óta pedig **olyan nagymértékben súlyosbodott az iparosság teherbíró képessége,** hogy lehetetlenség olyan magas illetékek megfizetésére kötelezni az új ipari műhelytulajdonosokat, mint amelyeket a rendelet előír.

= **Esett az arany ára.** Budapestről jelentik: A budapesti tőzsdén nagy feltűnést keltett, hogy a szinarany ára 5450 pengőig hanyatlott. A szinarany áresését azzal magyarázzák, hogy az utóbbi napokban rendkívül nagymennyiségű aranyáru érkezett a magyar piacra és a fokozódó kínálattal szemben, a kereslet csökkent. Az erős kínálatnak viszont az az oka, hogy a magyar piacon a szinarany ára jóval a nemzetközi paritás fölé került, amit azután a környező államok arra használtak fel, hogy nagymennyiségű árut zúdítottak a magyar piac felé.

= **Csökkent az amerikai autógyártás.** New-Yorkból jelentik: Az amerikai autógyártás ez évben erősen csökkent. Az Egyesült-Államokban és Kanadában januárban 122.000, februárban 118.000 személy- és teherautót gyártottak, míg 1931. első két hónapjában a gyártás 408.000, 1930-ban 360.000 és 1929-ben 915.000 darab volt. A csökkenés 1929-hez képest tehát 74 százalék.

Mentesítették az aradi Trafic Comercial S. A.-t

a megyei és városi taksák és utadók fizetési kötelezettsége alól

A belügyminisztérium adminisztrációs osztályának egy újabb rendelete érkezett meg Aradmegye prefekturájára. A rendelet, amely a 3540. sorszámot viseli, oly értelemben intézkedik, hogy tisztázza a Discom dohányelosztó-szervezet aradi expozitúrájának községi és uttaxa kötelezettségének kérdését. Aradváros és Aradmegye vezetésével szemben.

A belügyminiszteri rendelet, amelyet Radulescu miniszteriumi vezérigazgató szignált, arra való hivatkozással, hogy a Discom állami érdekelttség, közli az Aradmegye területén fekvő községek és városok vezetésével, hogy a Discom kocsijai mentesek a községi- és uttaxa fizetésének kötelezettsége alól. Az intézkedés az aradi Trafic Comercial S. A. érdekeltégeit érinti, amely kizárólagos vezérképviselője a Discom dohányelosztó országos szervezetének.

Emelkednek a lisztárak Aradon

A Neuman Testvérek-cég érdekes beadványa Aradváros vezetősége előtt — A város intermár-bizottsága elé kerül az emelkedő lisztárak ügye

Érdekes beadvány érkezett ma délelőtt Aradváros vezetőségéhez. A beadványban az aradi Neuman-Testvérek-cég felhívja a város vezetőségének figyelmét arra a körülményre, hogy a **gabonáruk tavaszzeleji emelkedése magával hozta a liszt nagybani eladásának ár-emelkedését is.** A helyzet jelenleg az, hogy a liszt mázsájának nagybani eladási ára 330 lejről 350 lejre emelkedett. Ez a folyamat természetesen magával vonja azt is, hogy a **detailkereskedelemben ugyancsak bekövetkezik az árak emelkedése.**

A beadvány arra hívja fel tehát Aradváros vezetőségének figyelmét, hogy **minél előbb módosítsa a detail-liszteladás forgalmi árát a város maximális ármegállapító bizottsága.** A reális szükség a lisztkereskedelem érdekében azt követeli meg, hogy a liszt detail maximális árát legalább 1 lej 50 banival emeljék. A beadványt minden valószínűség szerint már a pénteki ülésén letárgyalja Aradváros vezetősége, illetőleg annak maximális ármegállapító bizottsága, amely feltétlenül érdemben dönteni fog a kért ártöbblet jogosultsága felett.

= **Három és fél százalék az Angol Bank kamatlába.** Londonból jelentik: Az Angol Bank mai ülésén a bankkamatlábát 4 százalékról 3 és fél százalékra szállította le. Az Angol Bank ezen a héten már másodízben csökkent a kamatlábát.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

NYILTÉR.
E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget
MEGNYILIK! MEGNYILIK!
Spaialetoria „Joana” mosoda
Arad, Str. Mircea-Stanesou 12., Verhőczy- és Dobo-u. sarok.
Bívalja mindennemű ruhák mosását **legolcsóbb árak mellett.**

